

Trafikstyrelsen

13. august 2010

Forslag til Postlov¹

Lovens formål og anvendelsesområde

§ 1. Lovens formål er

- 1) at fremme etableringen af et åbent, velfungerende og konkurrencebaseret postmarked samt
- 2) at sikre en landsdækkende befordring af adresserede forsendelser, der er af god kvalitet, til overkommelige priser og tilpasset brugernes behov.

§ 2. Loven finder anvendelse på erhvervmæssig postbefordring og erhvervmæssig omdeling af uadresserede forsendelser og kurérforsendelser.

Stk. 2. Ved postbefordring forstås i denne lov indsamling, sortering eller omdeling af adresserede forsendelser, herunder forsendelser til og fra udlandet.

Stk. 3. Ved postvirksomhed forstås i denne lov en virksomhed, der har tilladelse til at udøve postbefordring, jf. § 3, stk. 1.

Betingelser for meddelelse af tilladelse til postbefordring

§ 3. Virksomheder, der udøver postbefordring, skal have tilladelse hertil fra transportministeren.

Stk. 2. Tilladelse i henhold til stk. 1 kan meddeles virksomheder, der

- 1) ikke er under konkurs,
- 2) ikke har forfalden gæld til det offentlige på over 50.000 kr.,
- 3) har økonomisk grundlag for at drive virksomheden forretningsmæssigt forsvarligt,
- 4) ikke er dømt for strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af adgangen til at udøve postbefordring eller
- 5) ikke er dømt for alvorlige eller gentagne overtrædelser af lovgivningen på det social- og arbejdsretlige område, herunder lovgivningen om beskyttelse af arbejdstagere,

Stk. 3. Meddelelse af tilladelse er betinget af, at virksomheden forpligter sig til at bidrage til en udligningsordning, jf. § 19, eller er pålagt befordringspligt, jf. § 15.

Stk. 4. Transportministeren fastsætter nærmere regler om indholdet af ansøgningen og tilladelsen.

Bortfald og tilbagekaldelse af tilladelse til postbefordring

§ 4. En tilladelse til at udøve postbefordring bortfalder, hvis virksomheden kommer under konkurs.

§ 5. Transportministeren kan tilbagekalde en tilladelse til at udøve postbefordring, hvis

- 1) virksomheden groft eller gentagne gange har overtrådt denne lov, regler fastsat i medfør af loven eller vilkårene i tilladelsen,

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/67/EF af 15. december 1997 om fælles regler for udvikling af fællesskabets indre marked for posttjenester og forbedring af disse tjenesters kvalitet (EF-Tidende 1998, nr. L 15, side 14), som ændret ved direktiv 2002/39/EF af 10. juni 2002 for så vidt angår yderligere åbning af Fællesskabets marked for posttjenester (EF-Tidende 2002, nr. L 176, side 21) samt direktiv 2008/6/EF af 20. februar 2008 om ændring af direktiv 97/67/EF med henblik på fuld realisering af det indre marked for posttjenester i Fællesskabet (EU-Tidende 2008, nr. L 52, side 3).

2) virksomheden får konstateret forfalden gæld til det offentlige på 100.000 kr. eller derover,

3) virksomheden ikke længere opfylder betingelserne i § 3, stk. 2, nr. 3.

Stk. 2. En tilladelse til en postvirksomhed, der ikke er pålagt befordringspligt, jf. § 15, kan tilbagekaldes, hvis virksomheden ikke leverer de af virksomheden angivne posttjenester med hensyn til geografisk dækningsområde, service og kvalitet, jf. § 8, stk. 2. Transportministeren kan meddele postvirksomheden påbud om at levere disse posttjenester.

Stk. 3. Transportministerens afgørelse efter stk. 1 og 2 skal indeholde oplysning om adgangen til at forlange domstolsprøvelse, jf. stk. 4, og om fristen herfor.

Stk. 4. Transportministerens afgørelse om tilbagekaldelse kan af tilladelsesindehaveren forlanges indbragt for domstolene. Anmodningen herom skal fremsættes over for transportministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Sagen indbringes herefter af transportministeren for retten i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 5. Anmodningen om indbringelse af sagen for retten har ikke opsættende virkning, medmindre retten ved kendelse bestemmer, at indehaveren af tilladelsen skal have adgang til at udøve postbefordring under sagens behandling. Ankes en dom, hvorved en tilbagekaldelse af en tilladelse ikke findes lovlig, kan den ret, der har afsagt dommen, eller den ret, hvortil sagen er indbragt, bestemme, at udøvelse af postbefordring ikke må ske under ankesagens behandling.

§ 6. Den, som udøver postbefordring, kan ved dom for strafbart forhold fratages retten til fortsat at udøve denne virksomhed eller til at udøve den under visse former, hvis det udviste forhold begrundes en nærliggende fare for misbrug heraf, jf. straffelovens § 79.

Registrering af distributions- og kurérvirksomheder

§ 7. Virksomheder, der erhvervsmæssigt omdeler uadresserede forsendelser (distributionsvirksomheder) eller kurérforsendelser (kurérvirksomheder), skal registrere virksomheden hos transportministeren. Transportministeren fastsætter nærmere regler herom.

Postvirksomheders pligter, brevkasser m.v.

§ 8. En postvirksomhed bærer ansvaret for postbefordringen af en forsendelse, indtil denne er omdelt til adressaten. Postvirksomheden skal mærke forsendelsen på en sådan måde, at postvirksomheden kan identificeres. Transportministeren fastsætter nærmere regler om omfanget af mærkningspligten.

Stk. 2. En postvirksomhed, som ikke er pålagt befordringspligt, skal ved ansøgning om tilladelse efter § 3, stk. 1, fastlægge sit geografiske dækningsområde samt angive service og kvalitet for sine posttjenester.

Stk. 3. En postvirksomhed har pligt til at befordre post, som er omfattet af virksomhedens posttjenester og geografiske dækningsområde.

Stk. 4. Forsendelser, der befordres af en postvirksomhed, og som fejlagtigt kommer en anden postvirksomhed i hænde, skal mod vederlag udleveres til rette postvirksomhed, adressat eller afsender og på vilkår, som er gennemsigtige, ikke-diskriminerende og omkostningsbaserede. Forsendelser, som ikke umiddelbart kan udleveres, opbevares af postvirksomheden i mindst 2 måneder. Transportministeren fastsætter nærmere regler om behandling af forsendelser, som fejlagtigt er kommet en postvirksomhed i hænde.

Stk. 5. Postvirksomheder, som tilbyder forsendelser leveret til en postboksadresse, skal give andre postvirksomheder adgang til at indlevere forsendelser til levering til postboksen på vilkår, som er gennemsigtige, ikke-diskriminerende og omkostningsbaserede.

§ 9. Omdeling af adresserede og uadresserede forsendelser sker til adressatens brevkasse, brevkasseanlæg, brevindkast, postboks eller på andre med modtager aftalte omdelingsmåder. Adresserede forsendelser kan efter aftale med afsender eller modtager leveres til et postbetjeningssted.

Stk. 2. Forsendelser kan endvidere udleveres til den, der har fået fuldmagt til at modtage forsendelsen.

Stk. 3. Postmodtagere, som er ude af stand til selv at hente post i brevkassen, har efter indstilling fra de pågældendes kommune krav på at få adresserede forsendelser afleveret direkte til boligen. Transportministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 10. Brevkasser skal opstilles ved indgangen til den enkelte parcel ved bygninger, villaer og rækkehuse med én eller flere husstande eller erhverv m.v. For landbrugsejendomme og lignende opstilles brevkasse ved det naturlige skel til ejendommen, dog således at afstanden mellem bolig og brevkasse højst må udgøre 50 m. Det påhviler ejeren at opstille brevkasser.

Stk. 2. Brevkasseanlæg skal opstilles i eller ved etageejendomme med flere afleveringssteder (husstande, erhverv m.v.). Det påhviler ejeren at opstille brevkasseanlæg og at give postvirksomheder adgang til anlægget.

Stk. 3. Ved fritidshuse skal der opstilles brevkasser ved indgangen til den enkelte parcel. I fritids- og sommerhusområder med fritidshuse, der er udstykket ifølge udstykningstilladelse udstedt efter den 1. januar 1973, skal der opstilles centralt placerede brevkasseanlæg. Ved udstykning af fritidshusområder skal der afsættes et passende areal til opstilling af centralt placerede brevkasseanlæg. Det påhviler den, der får meddelt udstykningstilladelse, at tilvejebringe det fornødne areal til etablering af centralt placerede brevkasseanlæg samt at opstille anlægget.

Stk. 4. En postvirksomhed kan undlade omdeling af forsendelser til modtagere, der ikke opfylder bestemmelserne om opstilling af brevkasser, brevkasseanlæg eller etablering af brevindkast, eller som undlader at give adgang til brevkasseanlægget.

Stk. 5. Transportministeren fastsætter nærmere regler om opstilling af brevkasser og brevkasseanlæg samt om levering af post til institutioner, hospitaler, plejehjem og lignende.

Stk. 6. Transportministeren kan meddele dispensation fra kravet om opstilling af brevkasse eller brevkasseanlæg, såfremt opstilling vil være i strid med frednings-, bygnings- eller brandtekniske forskrifter.

Posthæmmelighed

§ 11. Den, der virker i en postvirksomhed, må ikke give uvedkommende nogen underretning om andres benyttelse af postbefordring eller lejlighed til selv at skaffe sig sådan oplysning.

Stk. 2. Tavshedspligten vedvarer, efter at den pågældendes virke i postvirksomheden er ophørt.

§ 12. Forsendelser, der er indleveret til befordring hos postvirksomheder, kan i de tilfælde, hvor det ikke har været muligt at finde adressat eller afsender, uden retskendelse åbnes af den pågældende virksomhed. Forsendelser kan ligeledes uden retskendelse åbnes, når det sker for at fastslå omfanget af eller begrænse en eventuel beskadigelse af forsendelsen.

Stk. 2. Transportministeren fastsætter nærmere regler om åbning af forsendelser.

Uadresserede forsendelser

§ 13. Såfremt en modtager er omfattet af en af forbrugerombudsmanden godkendt eller fastsat ordning om fritagelse for modtagelse af visse uadresserede forsendelser, der er omfattet af markedsføringslovens anvendelsesområde, må sådanne forsendelser ikke omdeles til modtageren.

Adressedatabaser

§ 14. Postvirksomheder kan oprette og anvende en modtagerdatabase.

Stk. 2. Til brug for oprettelse og ajourføring af modtagerdatabasen kan der indhentes relevante oplysninger i elektronisk form fra offentlige registre.

Stk. 3. Personhenførbare oplysninger, som leveres til databasen fra offentlige registre, må kun anvendes af postvirksomheden i forbindelse med befordring af forsendelser for andre.

Stk. 4. Den befordringspligtige postvirksomhed skal give andre postvirksomheder adgang til oplysninger om eftersendelse af post ved midlertidig flytning, levering af post til ny adresse eller postboks, personer der er tilmeldt ordningen ”post leveret til døren” samt husstande, der har tilmeldt sig fritagelse for at modtage uadresserede forsendelser. Adgang til disse oplysninger skal gives på gennemsigtige, ikke-diskriminerende og omkostningsbaserede vilkår.

Stk. 5. Der skal dog ikke gives adgang til oplysninger om eftersendelse af post ved flytning og levering af post til ny adresse eller postboks, hvis postmodtageren har frabedt sig videregivelse af oplysningerne.

Stk. 6. En distributions- eller kurérvirksomhed har tilsvarende adgang til at oprette en modtagerdatabase til brug for virksomhedens befordring af forsendelser. Distributionsvirksomheder kan på tilsvarende vilkår som postvirksomheder få adgang til oplysninger om husstande, der har tilmeldt sig fritagelse for at modtage uadresserede forsendelser.

Befordringspligt

§ 15. Transportministeren udpeger en virksomhed (den befordringspligtige postvirksomhed), som meddeles en individuel tilladelse til postbefordring og pålægges en pligt til at befordre de i stk. 3 nævnte forsendelser. Tilladelsen og vilkårene for opfyldelsen af befordringspligten offentliggøres af transportministeren.

Stk. 2. Den befordringspligtige postvirksomhed skal tilbyde brugerne et landsdækkende net af postkasser og postbetjeningssteder til indsamling og udlevering af forsendelser.

Stk. 3. Den befordringspligtige postvirksomhed skal tilbyde landsdækkende postbefordring af følgende posttjenester:

- 1) Adresserede breve op til 2 kg.
- 2) Adresserede dag-, uge- og månedsblade og lignende, tidsskrifter samt adresserede forsendelser med et ensartet, trykt indhold, f.eks. kataloger og brochurer op til 2 kg.
- 3) Adresserede pakker op til 20 kg, herunder en pakketjeneste henholdsvis med og uden omde-
ling.
- 4) Befordring af rekommanderede forsendelser og værdiforsendelser.
- 5) Befordring i indlandet af forsendelser fra udlandet samt befordring af forsendelser til udlandet samt Færøerne og Grønland.
- 6) Gratis befordring af blindeforsendelser op til 7 kg.

§ 16. Transportministeren fastsætter nærmere regler om fysiske mål for de forsendelser, der er nævnt i § 15, samt det øvrige indhold af befordringspligten, herunder antallet af omdelingsdage, begrænsninger i postomdelingen, krav til postbetjeningsnettet, service- og kvalitetskrav samt udførelse af ekstern kvalitetsmåling og offentliggørelse heraf.

Stk. 2. Den befordringspligtige postvirksomhed skal for de posttjenester, som er omfattet af § 15, stk. 3, nr. 1-5, anvende takster, som er omkostningsægte, gennemsigtige og ikke-diskriminerende.

Stk. 3. Den befordringspligtige postvirksomhed skal anvende landsdækkende enhedstakster for breve og pakker, som indleveres til befordring som enkeltforsendelse.

Stk. 4. Transportministeren godkender takstfastsættelsen for indenlandske, frimærkefrankererede B-breve op til 50 g, der sendes som enkeltforsendelse.

Stk. 5. Transportministeren kan tillige i tilladelsen til den befordringspligtige postvirksomhed, jf. § 15, stk. 1, fastsætte vilkår om:

- 1) overholdelse af beslutninger fra Universal Postal Union (UPU) og internationale aftaler, herunder vedtagne standarder på postområdet samt,

2) påbud og betaling af en bod for manglende opfyldelse af tilladelsen, herunder manglende opfyldelse af kvalitetskrav.

Stk. 6. Der er udpantningsret for bodsbeløb efter stk. 5, nr. 2.

§ 17. Transportministeren kan, hvor særlige omstændigheder gør det nødvendigt og efter anmodning fra den befordringspligtige postvirksomhed, bestemme, at den, som udfører regelmæssig befordring på dansk territorium eller fra Danmark til udlandet, mod vederlag skal medtage forsendelser omfattet af befordringspligten til og fra de ved ruten beliggende postbetjeningssteder.

Stk. 2. Transportministeren fastsætter nærmere regler vedrørende befordringen.

§ 18. En kommune kan indgå aftale med den befordringspligtige postvirksomhed om, at kommunen mod vederlag kan udføre posttjenester.

Udligningsordning m.v.

§ 19. Såfremt der ved udførelsen af de befordringspligtige posttjenester dokumenteres nettoomkostninger, som udgør en urimelig økonomisk byrde for den befordringspligtige postvirksomhed, kan nettoomkostningerne ved udførelsen af de pågældende befordringspligtige posttjenester fordeles mellem de postvirksomheder, der tilbyder de pågældende tjenester. Nettoomkostningerne og deres finansiering opgøres separat for hver enkelt hovedtjeneste anført i § 15, stk. 3, henholdsvis nr. 1, 2 og 3.

Stk. 2. Postvirksomheder, der ikke er pålagt befordringspligt, yder et økonomisk bidrag i form af indbetaling til en udligningsordning til dækning af nettoomkostningerne ved befordringspligten. Postvirksomheder fritages for bidrag, hvis de tilbyder og udfører den pågældende hovedtjeneste på tilsvarende vilkår som den befordringspligtige postvirksomhed og har tilsvarende geografisk dækningsområde, service og kvalitet.

Stk. 3. Den befordringspligtige postvirksomhed skal, såfremt den ønsker dækning for nettoudgifter for et givet år, over for transportministeren senest samtidig med aflæggelsen af årsregnskabet fremsætte og dokumentere dette ønske, herunder dokumentere at der ved opfyldelsen af den landsdækkende befordringspligt findes særlige ikke-kompenserede nettoomkostninger ved den pågældende posttjeneste, som udgør en urimelig økonomisk byrde.

Stk. 4. Transportministeren fastsætter på baggrund af opgørelsen af nettoudgifterne ved befordringspligten i det pågældende år og det samlede antal forsendelser, som den befordringspligtige og de ikke-befordringspligtige postvirksomheder befordrede i det samme år inden for den pågældende hovedtjeneste, et bidrag fra de ikke-befordringspligtige virksomheder pr. forsendelse, som de befordre inden for den pågældende hovedtjeneste.

Stk. 5. Bidrag som nævnt i stk. 4 fastsættes årligt på finansloven og offentliggøres af transportministeren. De ikke-befordringspligtige virksomheder indbetaler bidrag til staten for de forsendelser, som de modtager til befordring i det pågældende år, jf. dog stk. 2 andet punktum.

Stk. 6. Den befordringspligtige postvirksomhed modtager et udligningsbidrag svarende til indbetalingerne til udligningsordningen, dog højst de opgjorte nettoomkostninger.

Stk. 7. Den befordringspligtige postvirksomhed skal, såfremt den ønsker økonomisk dækning for nettoomkostningerne, udarbejde adskilte regnskabsopgørelser for de befordringspligtige posttjenester og for den øvrige virksomhed.

Stk. 8. Transportministeren fastsætter nærmere regler om udligningsordningen, herunder krav til de ikke-befordringspligtige postvirksomheder om opgørelse af antal forsendelser inden for de enkelte hovedtjenester.

Stk. 9. Der er udpantningsret for bidrag efter stk. 5.

Øvrige krav til den beforderingspligtige postvirksomhed

§ 20. Den beforderingspligtige postvirksomhed skal anvende det kronede posthorn som kendetegn for beforderingspligten. Den beforderingspligtige postvirksomhed skal ved indgåelse af aftaler om udførelse af kunderelaterede ydelser sikre, at tredjemand anvender det kronede posthorn.

Stk. 2. Den beforderingspligtige postvirksomhed skal udstede frimærker påtrykt »Danmark«.

Stk. 3. Enhver anvendelse af kongens eller dronningens portræt, monogram og øvrige kongelige kendetegn på frimærker m.v. samt portrætter af medlemmer af den kongelige familie kræver tilladelse fra regenten.

§ 21. Den beforderingspligtige postvirksomhed vedligeholder og offentliggør postnummersystemet til brug for den landsdækkende postbetjening og sikring af entydige adresser. Andre postvirksomheder har adgang til at anvende postnummersystemet.

Stk. 2. Transportministeren skal høres, såfremt der ønskes gennemført nedlæggelser eller ændringer af de geografisk henførbare postnumre, herunder at en adresse får nedlagt postnummeret og får tildelt et allerede eksisterende postnummer. Transportministeren kan gøre indsigelse, hvis den påtænkte nedlæggelse eller ændring indebærer, at et vejnavn eller en adresse ikke længere er geografisk entydig, eller hvis nedlæggelsen eller ændringen vil medføre væsentlige administrative omkostninger for erhvervslivet eller for offentlige myndigheder.

Bemyndigelser

§ 22. Transportministeren kan fastsætte regler om:

- 1) gennemførelse eller opfyldelse af EU-regler om forhold, der er omfattet af denne lov,
- 2) generelle forretningsbetingelser, der informerer brugerne om udbuddet af posttjenester, vilkårene for deres levering og anvendelse, kvaliteten af den leverede tjeneste samt taksterne,
- 3) udførelse af kvalitetsmåling for posttjenester, som udbydes af postvirksomheder, der ikke er pålagt beforderingspligt, og offentliggørelse heraf,
- 4) behandling og offentliggørelse af klager, herunder om bortkomst, tyveri eller beskadigelse af forsendelser eller manglende overholdelse af service- og kvalitetskrav samt
- 5) erstatningspligt for forsinkelse, bortkomst eller beskadigelse af forsendelser, herunder regulering af den beforderingspligtige postvirksomheds erstatningssatser

Tilsyn og klageadgang m.v.

§ 23. Transportministeren fører tilsyn med opfyldelsen af beforderingspligten. Transportministeren fører endvidere tilsyn med postmarkedet og med overholdelsen af denne lov og bestemmelser fastsat i medfør af loven, herunder med de oplysninger, som en post-, distributions- eller kurérvirksomhed fremsender om udøvelsen af postbefordringen eller distributionen.

Stk. 2. Transportministeren kan fastsætte regler om gebyrer til dækning af omkostningerne ved varetagelse af opgaverne efter denne lov, herunder udstedelse af tilladelser, tilsyn, markedsovervågning, takstgodkendelse, klagesagsbehandling og rykkerbreve.

§ 24. En post-, distributions- eller kurérvirksomhed skal efter anmodning meddele transportministeren nødvendige økonomiske oplysninger og oplysninger om udførelsen af posttjenester til brug for at sikre overholdelsen af postlovgivningen eller til klart afgrænsede statistiske formål.

Stk. 2. Transportministeren fastsætter nærmere regler om oplysningspligten i stk. 1.

§ 25. Transportministeren behandler klager fra brugerne over en beforderingspligtig postvirksomhed samt klager over øvrige postvirksomheder eller distributions- og kurérvirksomheder, herunder

klager indbyrdes mellem post-, distributions- og kurérvirksomheder, vedrørende overholdelsen af denne lov eller bestemmelser fastsat i medfør af loven.

Stk. 2. Transportministeren kan fastsætte nærmere regler om klagesagsbehandlingen, herunder om at ministeren ikke skal behandle klagesager, der er omfattet af kompetencen for et privat klage- eller ankenævn godkendt i medfør af kapitel 2 i forbrugerklageloven.

§ 26. Klager vedrørende overtrædelse af konkurrenceloven behandles af Konkurrencestyrelsen.

§ 27. Med henblik på at føre tilsyn med overholdelsen af denne lov, og regler fastsat i medfør heraf, har transportministeren, hvis det skønnes nødvendigt, adgang til mod behørig legitimation og uden retskendelse at foretage kontrolbesøg i postvirksomheders forretningslokaler. Der er tillige adgang til at gennemgå forretningsbøger, regnskabsmateriale, korrespondance og elektronisk lagrede data samt til at undersøge forsendelser.

Stk. 2. Politiet yder om nødvendigt bistand til gennemførelse af den i stk. 1 nævnte kontrol.

§ 28. Transportministeren kan bemyndige andre administrative myndigheder under transportministeren til at udøve de beføjelser, som transportministeren er tillagt efter denne lov. Transportministeren kan herved fastsætte regler om adgangen til at klage over udøvelsen af disse beføjelser, herunder om klagefrister, eller om, at afgørelserne ikke kan påklages til transportministeren.

Straf

§ 29. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der overtræder: §§ 3, stk. 1, § 7, § 8, stk. 1, § 9, § 10, stk. 1-3, §§ 11-13, § 14, stk. 3-5, § 17, § 20, stk. 3, og § 24.

§ 30. I regler, der udfærdiges i medfør af denne lov, kan der fastsættes straf i form af bøde for overtrædelse af bestemmelserne.

§ 31. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 32. Straffelovens §§ 152 og 152 d-f finder tilsvarende anvendelse for den, der virker i en postvirksomhed.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 33. Loven træder i kraft den 1. januar 2011.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 10, stk. 1, 1. pkt., gælder dog først fra den 1. januar 2012 for så vidt angår bygninger, opført ifølge byggetilladelse udstedt før den 1. januar 1973.

Stk. 3. Bestemmelsen i § 10, stk. 1, 2. pkt., gælder dog først fra den 1. januar 2012.

Stk. 4. Samtidig ophæves lov nr. 472 af 9. juni 2004 om postbefordring. Bekendtgørelse nr. 1313 af 14. december 2004 om postvirksomhed og postbefordring forbliver i kraft, indtil den ophæves eller afløses af regler fastsat i medfør af denne lov.

§ 34. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.